

Міністерство освіти і науки України
Державний вищий навчальний заклад
“Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника”

Затверджено

Ректор ДВНЗ “Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника”
Протокол від «30» серпня 2016 р. № 7
Голова вченої ради І. С. Цепенда

ОСВІТНЯ ПРОГРАМА
«УКРАЇНСЬКА МОВА І ЛІТЕРАТУРА»
Другий (магістерський) рівень
ГАЛУЗЬ ЗНАНЬ 03 Гуманітарні науки
Спеціальність 035 Філологія
Спеціалізація Українська мова та література
Кваліфікація Філолог. Викладач української мови та літератури

Кафедри

ВНЕСЕНО

української мови
української літератури

Протокол від «14» червня 2016 р. № 11

Завідувач кафедри В. В. Грещук

Протокол від «24» червня 2016 р. № 11

Завідувач кафедри С. І. Хороб

ПОГОДЖЕНО

Вченою радою Факультету філології

Протокол від «29» червня 2016 р. № 10

Голова вченої ради Р. Б. Голод

НАДАНО ЧИННОСТІ

Наказ ректора від «31» серпня 2016 № 26/06-07-з

ВВЕДЕНО У ДІЮ З «01» вересня 2016 р.

Навчально-методичний відділ

Начальник Р. І. Запукхляк

ПРОЕКТНА ГРУПА

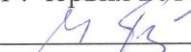
Керівник (гарант) – Голод Роман Богданович,
гарант освітньої програми,
доктор філологічних наук, професор

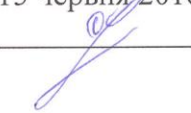
Члени групи:

Барчук Володимир Михайлович, член проектної групи,
доктор філологічних наук, професор кафедри української
мови;
Бабій Ірина Орестівна, кандидат філологічних наук, доцент
кафедри української мови

Івано-Франківськ – 2016

ЛИСТ ПОГОДЖЕННЯ
освітньої програми

Кафедра української мови
Протокол № 11 від 14 червня 2016 р.
Завідувач кафедри В. В. Грещук

Кафедра української літератури
Протокол № 12 від 15 червня 2016 р.
Завідувач кафедри С. І. Хороб

Вчена рада Факультету філології
Протокол № 1 від 29 червня 2016 р.
Голова Вченої ради Р. Б. Голод

Проректор з науково-педагогічної роботи
 С. В. Шарин
«29» 06 2016 р.

ПРЕАМБУЛА

ОП «Українська мова і література» другого (магістерського рівня), галузі знань 03 Гуманітарні науки, спеціальності 035 Філологія розроблена відповідно до частини шостої статті 10, підпункту 16 частини першої статті 13 Закону України «Про вищу освіту», Положення про Міністерство освіти і науки України, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 16 жовтня 2014 року № 630, з урахуванням Методичних рекомендацій щодо розроблення стандартів вищої освіти, затверджених наказом Міністерства освіти і науки України від 01 червня 2016 року № 600.

ОП затверджена Вченою радою Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника (протокол № 7 від «30» серпня 2016 р.)

ОП уведена в дію з 01.09.2016 р. Наказ № 26/06-07-з від 31.08.2016 р.

ОП у 2018 році була приведена у відповідність до Методичних рекомендацій з розроблення освітніх програм (наказ МОН України від 29.03.2018 р. № 206).

ОП ураховує також наказ Міністерства освіти і науки України від 25. 05. 2016 року № 567 (у редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 12. 04. 2018 року № 353) «Про затвердження Переліку спеціалізацій підготовки здобувачів вищої освіти ступенів бакалавра та магістра за спеціальністю 035 «Філологія», за якими здійснюється формування та розміщення державного замовлення».

У 2019 році ОП оновлено і приведено у відповідність до Стандарту вищої освіти України зі спеціальності 035 Філологія для другого (магістерського) рівня вищої освіти (наказ Міністерства освіти і науки України від 20.06.2019 р. № 871), Довідника ЄКТС та Європейських стандартів і рекомендацій забезпечення якості освіти, що не суперечать чинному законодавству та нормативній базі для забезпечення якості освітньої діяльності та вищої освіти.

Освітня програма розроблена робочою групою у складі:

1. Голод Роман Богданович, гарант освітньої програми, доктор філологічних наук, професор;
2. Барчук Володимир Михайлович, доктор філологічних наук, професор кафедри української мови;
3. Бабій Ірина Орестівна, кандидат філологічних наук, доцент кафедри української мови.

Зовнішні рецензенти:

1. Мойсієнко Віктор Михайлович, доктор філологічних наук, професор, завідувач кафедри української мови Житомирського державного університету імені Івана Франка.
2. Пилипчук Святослав Михайлович, доктор філологічних наук, доцент, декан філологічного факультету Львівського національного університету імені Івана Франка.

Рецензії-відгуки зовнішніх стейкхолдерів:

1. Волинська Ірина (директор), Ковалюк Богдана (заступник директора) – Івано-Франківський міський центр дитячої та юнацької творчості.
2. Стефурак І. Ф. – директор видавництва «Нова Зоря».
3. Терещенко Юлія (декан, кандидат юридичних наук, підполковник поліції), Яслик Володимир (кандидат філологічних наук, доцент кафедри соціально-гуманітарних дисциплін) – Прикарпатський факультет Національної академії внутрішніх справ.
4. Василик М. Д. – директор ліцею № 23 ім. Романа Гурика Івано-Франківської міської ради.
5. Іваночко Василь – директор видавництва «Лілея-НВ».

II. Загальна характеристика

Рівень вищої освіти	Другий (магістерський рівень)
Ступінь вищої освіти	Магістр
Галузь знань	03 Гуманітарні науки
Спеціальність	035 Філологія
Обмеження щодо форм навчання	Немає
Освітня кваліфікація	Магістр філології за спеціалізацією 035.01 – українська мова та література
Кваліфікація в дипломі	ступінь вищої освіти: магістр спеціальність: 035 Філологія спеціалізація: 035.01 – українська мова та література освітня програма: Українська мова і література
Опис предметної області	<p><i>Об'єктами вивчення та професійної діяльності</i> магістра філології є українська мова і література в теоретичному, практичному, науково-дослідницькому аспектах; лінгвістичні і літературознавчі концепції та ідеї, комунікація в усній і письмовій формі, інформаційні технології викладання української мови і літератури.</p> <p><i>Цілі навчання</i> – формування у здобувачів вищої освіти інтегральної, загальних і фахових компетентностей, комплексу знань та умінь для застосування в професійній діяльності в галузі лінгвістики, літературознавства, методики викладання української мови і літератури.</p> <p><i>Теоретичний зміст предметної галузі</i> становить теорія філологічної науки, яка відповідає предметній спеціалізації української мови і літератури, знання з педагогіки вищої школи та педагогічної майстерності викладача, методики викладання української мови і літератури, методології наукового пізнання, новітніх інформаційних технологій у професійній діяльності, достатніх для формування предметних компетентностей.</p> <p><i>Методи, методики та технології:</i> загальнонаукові та спеціальні філологічні методи аналізу лінгвістичних одиниць, методи і методики дослідження мови і літератури, інформаційно-комунікаційні технології.</p>
Академічні права випускників	Навчання на третьому освітньо-науковому рівні вищої освіти за освітньою програмою підготовки доктора філософії (PhD). Набуття додаткових кваліфікацій у системі післядипломної освіти.

III. Обсяг кредитів ЄКТС, необхідний для здобуття відповідного ступеня вищої освіти

Обсяг освітньої програми у кредитах ЄКТС	<p>Обсяг освітньо-професійної програми магістра філології становить 90 кредитів ЄКТС, з них: 24 кредити відводиться на дисципліни вільного вибору студента, 66 кредитів спрямовано на формування загальних та спеціальних (фахових) компетентностей, визначених Стандартом вищої освіти.</p> <p>Обсяг теоретичного навчання з дисциплін у вигляді аудиторних занять (лекційних, практичних, лабораторних) і самостійної роботи становить 57 кредитів ЄКТС.</p> <p>Обсяг теоретичного навчання циклу загальної підготовки складає 18 кредитів ЄКТС; підготовка магістерської роботи, в т.ч. науково-дослідна практика – 15 кредитів ЄКТС; виробнича практика за фахом – 12 кредитів ЄКТС; атестація – 3 кредити ЄКТС.</p>
---	--

Перелік компонентів ОП

Код н/д	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, курсові проекти (роботи), практики, кваліфікаційна робота)	Кількість кредитів	Форма підсумк. контролю
1	2	3	4
Обов'язкові компоненти ОП			
ОК 1	Педагогіка вищої школи та педагогічна майстерність викладача	3	залік
ОК 2	Методологія та організація наукових досліджень 1	1,5	залік
ОК 3	Методологія та організація наукових досліджень 2	1,5	залік
ОК 4	Іноземна мова за профспрямуванням	3	залік
ОК 5	Сучасні інформаційні технології	3	залік
ОК 6	Загальне мовознавство	6	екзамен
ОК 7	Історія української літературної критики	3	екзамен
ОК 8	Історія українського мовознавства	3	екзамен
ОК 9	Методика викладання української мови у вищих навчальних закладах	3	екзамен
ОК 10	Методика викладання української літератури у вищих навчальних закладах	3	екзамен
Загальний обсяг обов'язкових компонентів:		30	
Вибіркові компоненти ОП *			
Дисципліни за вибором ВНЗ			
ВБ 1.1	Охорона праці		залік
ВБ 1.2	Основи поетики	3	екзамен
ВБ 1.3	Українознавство	3	екзамен
Дисципліни вільного вибору студента			
ВБ 2.1	Лінгвістичний аналіз тексту	3	залік
ВБ 2.2	Порівняльна типологія слов'янських мов	3	залік
ВБ 2.3	Літературна мова Галичини кінця ХІХ – початку ХХ століття	3	екзамен
ВБ 2.4	Курсова робота з методики викладання української мови	3	захист
ВБ 2.5	Курсова робота з методики викладання української літератури	3	захист
ВБ 2.6	Культура української мови	3	залік
ВБ 2.7	Словотвір і текст	3	залік
ВБ 2.8	Фольклор як художня система	3	залік
ВБ 2.9	Українська фольклористика в іменах	3	залік
Загальний обсяг вибірових компонентів		30	
Практична підготовка			
ПП 1	Виробнича практика за фахом (асистентська, педагогічна, мовна)	6	залік
ПП 2	Виробнича практика за фахом (асистентська, педагогічна, літературна)	6	залік
ПП 3	Підготовка магістерської роботи (в т.ч. науково-дослідна практика)	15	захист
ПП 4	Атестація (захист магістерської роботи з мовознавчих та літературознавчих дисциплін)	3	екзамен
ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ		90	

IV. Перелік компетентностей випускника

Інтегральна компетентність	Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в галузі філології (лінгвістики, літературознавства, фольклористики) у процесі професійної діяльності або навчання, що
-----------------------------------	---

	передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.	
Загальні компетентності	ЗК 1	Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.
	ЗК 2	Здатність бути критичним і самокритичним.
	ЗК 3	Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.
	ЗК 4	Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.
	ЗК 5	Здатність працювати в команді та автономно.
	ЗК 6	Здатність спілкуватися іноземною мовою.
	ЗК 7	Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
	ЗК 8	Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.
	ЗК 9	Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.
	ЗК 10	Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів діяльності).
	ЗК 11	Здатність проведення досліджень на належному рівні.
	ЗК 12	Здатність генерувати нові ідеї (креативність).
Спеціальні (фахові, предметні) компетентності	ФК 1	Здатність демонструвати знання сучасної наукової парадигми в галузі мовознавства і літературознавства, методологічні принципи і методичні прийоми лінгвістичного дослідження.
	ФК 2	Здатність вільно орієнтуватися в різних лінгвістичних напрямках і школах, а також критичне осмислення історичних надбань та новітніх досягнень філологічної науки.
	ФК 3	Здатність професійно застосовувати поглиблені знання з обраної філологічної спеціалізації: мовознавства, літературознавства тощо; здатність вільно користуватися фаховою термінологією в обраній галузі філологічних досліджень.
	ФК 4	Здатність планувати, організовувати, здійснювати і презентувати наукове теоретичне і прикладне дослідження в галузі філології.
	ФК 5	Здатність самостійно досліджувати сучасні мовознавчі та літературознавчі проблеми в синхронічному і діахронічному аспектах.
	ФК 6	Здатність аналізувати, реферувати, коментувати й узагальнювати результати наукових досліджень українських і зарубіжних дослідників, використовуючи сучасні методика і методології.
	ФК 7	Здатність ефективно й компетентно брати участь у різних формах наукової комунікації (конференції, круглі столи, дискусії, наукові публікації) в галузі філології.
	ФК 8	Здатність ефективно використовувати набуті лінгвістичні та методичні знання у практиці викладання української мови та літератури.
	ФК 9	Володіння методами та формами викладання української мови та літератури у вищій школі та знаннями в організації виховної діяльності в академгрупі; розуміння основних функцій та завдань педагогіки вищої школи та специфіки діяльності педагога у вузі.

	ФК 10	Здатність до ефективного міжособистісного спілкування у навчанні та професійній діяльності.
	ФК 11	Уміти застосовувати інформаційно-комунікаційні технології навчання української мови та літератури у професійній діяльності.

V. Нормативний зміст підготовки здобувачів вищої освіти, сформульований у термінах результатів навчання

1. Оцінювати власну навчальну та науково-професійну діяльність, будувати і втілювати ефективну стратегію саморозвитку та професійного самовдосконалення.
2. Демонструвати належний рівень володіння державною та іноземною мовами для здійснення письмової та усної комунікації, зокрема в професійному й науковому спілкуванні.
3. Упевнено й коректно планувати, організовувати, здійснювати і презентувати результати своїх досліджень у галузі української філології.
4. Застосовувати сучасні методики та інноваційні технології для успішного й ефективного здійснення професійної діяльності та забезпечення якості наукового дослідження в конкретній філологічній галузі.
5. Проявляти толерантність і повагу до іншого (раса, національність, релігія тощо).
6. Розуміти міжособистісні, міжкультурні, соціальні і професійно-етичні норми спілкування з іншими людьми у соціально-побутових та виробничих умовах та дотримуватися їх.
7. Цінувати різноманіття та мультикультурність світу й керуватися у своїй діяльності сучасними принципами толерантності, діалогу та співробітництва.
8. Оцінювати й критично аналізувати соціально, особистісно та професійно значущі проблеми і пропонувати шляхи їх вирішення, аргументуючи власну думку.
9. Знаходити оптимальні шляхи ефективної взаємодії у професійному колективі та з представниками інших професійних груп різного рівня.
10. Володіти експресивними, емоційними, логічними засобами мови та здатністю спрямовувати їх для досягнення запланованого прагматичного результату й організації успішної комунікації.
11. Аналізувати, порівнювати і класифікувати різні напрямки і школи в лінгвістиці та літературознавстві.
12. Оцінювати історичні надбання та новітні досягнення філологічної науки.
13. Здійснювати науковий аналіз мовного й літературного матеріалу, інтерпретувати та структурувати його з урахуванням класичних і новітніх методологічних принципів, формулювати узагальнення на основі самостійно опрацьованих даних.
14. Дотримуватися правил академічної доброчесності.
15. Чітко й аргументовано пояснювати сутність філологічних проблем та власну думку щодо них.
16. Обирати оптимальні дослідницькі підходи й методи для аналізу конкретного лінгвістичного чи літературного матеріалу.

VI. Форми атестації здобувачів вищої освіти

Форми атестації здобувачів вищої освіти	Атестація випускників освітньої програми “Українська мова і література” (спеціальність 035 Філологія, спеціалізація 035.01 – українська мова та література) проводиться у формі публічного і відкритого захисту кваліфікаційної роботи магістра та завершується видачею документа встановленого зразка про присудження йому ступеня магістра із присвоєнням кваліфікації «Філолог. Викладач української мови та літератури».
Вимоги до кваліфікаційної роботи	Кваліфікаційна магістерська робота здобувача ступеня вищої освіти магістра зі спеціальності 035.01 – українська мова та література є самостійною науково-дослідницькою кваліфікаційною працею, що синтезує підсумок теоретичної та практичної підготовки

	<p>в межах нормативної й варіативної складових освітніх програм підготовки фахівців другого (магістерського) рівня вищої освіти та формою контролю, набутих студентом у процесі навчання інтегрованих знань, умінь і навичок, необхідних для виконання професійних обов'язків. Дипломну роботу на здобуття другого (магістерського) рівня вищої освіти виконують державною мовою у вигляді спеціально підготовленої наукової праці на правах рукопису в твердій або м'якій палітурці та в електронній формі. Стан готовності кваліфікаційної роботи здобувача ступеня вищої освіти магістра до захисту визначається науковим керівником. Обов'язковою умовою допуску до захисту є успішне виконання здобувачем вищої освіти завдань і календарного плану підготовки магістерської роботи, попередній захист на кафедрі, участь у конференціях та публікація результатів дослідження в наукових виданнях. До захисту допускаються кваліфікаційні роботи, виконані здобувачем ступеня вищої освіти магістра самостійно із дотриманням принципів академічної доброчесності. Порядок розгляду фактів академічного плагіату та інших видів порушень академічної доброчесності здійснюється на основі та у відповідності до Положення про запобігання академічному плагіату та іншим порушенням академічної доброчесності у навчальній та науково-дослідній роботі студентів ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника». Кваліфікаційна робота повинна бути розміщена на сайті закладу вищої освіти чи його підрозділу або в репозитарії закладу вищої освіти.</p>
--	---

VII. Вимоги до наявності системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти

1. Визначення принципів та процедур забезпечення якості вищої освіти

Систему внутрішнього забезпечення якості в ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» розроблено згідно з принципами відповідності європейським і національним стандартам якості вищої освіти; автономії вищого навчального закладу; системного підходу, який передбачає управління якістю на всіх рівнях освітнього процесу; здійснення моніторингу якості вищої освіти та постійного його удосконалення; залучення студентів, роботодавців та інших зацікавлених сторін до процесу забезпечення якості; відкритості інформації на всіх етапах забезпечення отримання якісної освіти.

Систему внутрішнього забезпечення якості регулюється Положенням про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу в Державному вищому навчальному закладі ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» (схвалено Вченою радою ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені В.Стефаника» (протокол № 7 від 30 червня 2015 р.), введено в дію наказом ректора ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» (№ 447 від 24 липня 2015 р.)).

Система передбачає здійснення таких процедур і заходів: удосконалення планування освітньої діяльності; моніторинг і періодичний перегляд освітніх програм; підвищення якості підготовки контингенту здобувачів вищої освіти; посилення кадрового потенціалу університету; забезпечення наявності необхідних ресурсів для організації освітнього процесу; розвиток інформаційних систем із метою підвищення ефективності управління освітнім процесом; забезпечення публічності інформації про діяльність університету; створення ефективної системи запобігання та виявлення академічного плагіату та недоброчесності.

2. Здійснення моніторингу та періодичного перегляду освітніх програм

Механізм розробки та затвердження освітніх програм регулюється Положенням про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього

процесу в Державному вищому навчальному закладі «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» (схвалено Вченою радою ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» (протокол № 7 від 30 червня 2015 р.), введено в дію наказом ректора ДВНЗ «Прикарпатський національний імені Василя Стефаника» (№ 447 від 24 липня 2015 р.)).

Система перегляду освітніх програм базується на результатах моніторингу. Критерії, за якими відбувається перегляд освітніх програм, формулюються як у результаті зворотного зв'язку із науково-педагогічними працівниками, студентами, випускниками і роботодавцями, так і завдяки прогнозуванню розвитку галузі та потреб суспільства.

Щорічно викладачі оновлюють програми навчальних дисциплін і затверджують внесені зміни і доповнення на першому засіданні кафедри.

3. Щорічне оцінювання здобувачів вищої освіти, науково-педагогічних і педагогічних працівників закладу вищої освіти та регулярне оприлюднення результатів таких оцінювань на офіційному веб-сайті вищого навчального закладу, на інформаційних стендах та в будь-який інший спосіб

Оцінювання якості знань здобувачів вищої освіти здійснюється відповідно до Положення про моніторинг якості знань здобувачів вищої освіти Державного вищого навчального закладу «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» (затверджено Вченою Радою державного вищого навчального закладу «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» (протокол № 2 від 01.03.2016 р.), введено в дію наказом ректора № 43-АТП від 01.03.2016), Порядку організації та проведення оцінювання успішності студентів Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, Доповнення до Порядку організації та проведення оцінювання успішності студентів Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника (ухвала Вченої ради від 30 квітня 2013 р.), Положення про рейтингове оцінювання здобувачів вищої освіти у Державному вищому навчальному закладі «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» (затверджено Вченою радою Державного вищого навчального закладу «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» (протокол № 10 від 21 листопада 2014 р.), введено в дію наказом ректора Державного вищого навчального закладу «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» (№ 756 від 1 грудня 2014 р.)).

Система оцінювання знань студентів із кожної навчальної дисципліни включає поточний, модульний та семестровий контроль знань. Критерії оцінювання є обов'язковим складником навчальної програми дисципліни. На початку семестру викладач повинен ознайомити студентів зі змістом, структурою, формою екзаменаційної (залікової) роботи, а також із системою і критеріями її оцінювання.

Для врахування думки студентів щодо якості та об'єктивності системи оцінювання проводяться щорічні соціологічні (анонімні) опитування студентів і випускників, а також моніторинг оцінювання ступеня задоволення здобувачів вищої освіти.

Результати оцінювання здобувачів вищої освіти обговорюються на засіданні Вченої ради факультету та регулярно оприлюднюються на офіційному веб-сайті.

Відповідність фаховості викладача навчальній дисципліні визначається відповідністю його спеціальності згідно з документами про вищу освіту або про науковий ступінь, або про вчене звання, або науковою спеціальністю, або досвідом практичної роботи за відповідним фахом не менше п'яти років, або проходженням відповідного науково-педагогічного стажування тривалістю не менше шести місяців та наявністю трьох одноосібних публікацій із цієї навчальної дисципліни в рецензованих закордонних або фахових наукових виданнях України, або виданого підручника чи навчального посібника з цієї навчальної дисципліни згідно з вимогами МОН України.

Основним документом планування та обліку роботи науково-педагогічних працівників університету є індивідуальний план роботи науково-педагогічного працівника, який включає навчальну, методичну, наукову та організаційну роботу. Щорічно наприкінці навчального року на засіданні кафедри обговорюється виконання науково-педагогічними працівниками індивідуальних планів. Науково-педагогічний працівник зобов'язаний скласти

письмовий звіт, який заслуховується на засіданні кафедри. Завідувач кафедри робить висновок про виконання науково-педагогічним працівником індивідуального плану роботи. Не рідше одного разу на 5 років або при переукладанні (подовженні терміну дії) трудового договору (контракту) проводиться звіт науково-педагогічного працівника, який розглядається на засіданнях кафедри і вченої ради факультету, які дають висновок щодо подальшої роботи науково-педагогічного працівника або приймають рішення про його невідповідність обійманій посаді внаслідок недостатньої кваліфікації.

Щорічне підведення підсумків роботи науково-педагогічних працівників університету здійснюється за рейтинговою системою оцінювання. Рейтингова система оцінювання професійної діяльності науково-педагогічних працівників є стимулом для підвищення якості їх роботи.

Рейтингове оцінювання роботи науково-педагогічних працівників ґрунтується на результатах виконання ними індивідуального плану роботи за календарний рік за нормами часу для всіх видів робіт.

4. Забезпечення підвищення кваліфікації педагогічних, наукових і науково-педагогічних працівників

Підвищення кваліфікації педагогічних, наукових і науково-педагогічних працівників регулюється «Положенням про стажування та підвищення кваліфікації наукових, педагогічних і науково-педагогічних працівників ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» (Затверджено на засіданні Вченої ради університету 30 серпня 2013 року (протокол № 7). Введено в дію наказом ректора № 478 від 09 вересня 2013 року. Зі змінами і доповненнями накази ректора № 275 від 05 липня 2016 року; №333 від 30 травня 2019 року).

Основними завданнями підвищення кваліфікації та стажування працівників є: оновлення та розширення знань, формування нових професійних компетенцій і компетентностей у психолого-педагогічній, науково-дослідній, організаційно-управлінській діяльності; засвоєння інноваційних технологій, форм, методів та засобів навчання; набуття досвіду формування змісту навчання з урахуванням його цільового спрямування, посадових обов'язків працівників, попередньо здобутої ними освіти, досвіду практичної роботи та професійної діяльності, інтересів і потреб особистостей; вивчення педагогічного досвіду, методів управління, ознайомлення з досягненнями науки і техніки та перспектив їх розвитку; розроблення конкретних пропозицій щодо удосконалення навчально-виховного процесу, впровадження у практику навчання кращих досягнень науки і техніки; застосування інноваційних технологій реалізації змісту навчання, що передбачає його диференціацію, індивідуалізацію, запровадження дистанційних, інформаційно-комунікативних технологій навчання; розширення наукової компетенції при виконанні та реалізації науково-дослідницьких та науково-технічних робіт; набуття досвіду щодо вивчення сучасних методик, методологій у теоретичній і прикладній науці.

Працівники університету підвищують кваліфікацію та проходять стажування у відповідних наукових і освітньо-наукових установах на підставі договорів, що укладаються між закладом-замовником і закладом-виконавцем.

Університет забезпечує підвищення кваліфікації та стажування працівників не рідше, ніж один раз на п'ять років зі збереженням середньої заробітної плати.

Підвищення кваліфікації є обов'язковою умовою проходження чергової атестації педагогічних працівників та обрання на посаду за конкурсом чи укладання трудового договору, контракту з науково-педагогічним працівником.

Працівники, які пройшли довгострокове підвищення кваліфікації або стажування, складають звіт, у якому подають відомості про виконання всіх розділів плану підвищення кваліфікації або стажування та пропозиції щодо впровадження результатів навчання.

Звіт про результати підвищення кваліфікації та стажування заслуховують на засіданні кафедри.

5. Забезпечення наявності необхідних ресурсів для організації освітнього процесу, в тому числі самостійної роботи студентів, за кожною освітньою програмою

Матеріально-технічна база університету повністю пристосована для підготовки

фахівців, визначених чинною ліцензією університету (Акт узгодження переліку спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти за ступенем (освітньо-кваліфікаційним рівнем) молодшого спеціаліста, бакалавра, спеціаліста, магістра та ліцензованого обсягу ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» затверджений МОН України 06. 07. 2016 р. Ліцензія: Серія АЕ № 636113, дата видачі 01.04.2015. Наказ МОН № 38-л від 03. 03. 2017 р.).

ОП забезпечено такими матеріально-технічними ресурсами: Наукова бібліотека ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника»; електронна бібліотека: <http://lib.pu.if.ua/elibrary.php>; бібліотеки випускових кафедр; спеціалізований читальний зал відділу славістики Факультету філології; методологічна лабораторія з історії літератури, теорії літератури і компаративістики; кабінет методики викладання літератури імені Ю. Султанова; 5 мультимедійних аудиторій; конференц-зал; телерадіостудія. Випускові кафедри укомплектовані необхідною оргтехнікою.

Освітній процес у повному обсязі забезпечено навчальною, методичною та науковою літературою на паперових та електронних носіях завдяки фондам Наукової бібліотеки, діяльності редакційно-видавничого відділу «Плай» університету та веб-ресурсам університету. Інформаційні ресурси бібліотеки формуються відповідно до предметної сфери освітньо-професійної програми та сучасних наукових тенденцій у галузі філології. Доступ до бібліотечних баз надається у внутрішній мережі університету. В університеті створено умови для доступу до інтернету, в корпусах університету працює Wi-Fi мережа.

Конкретні відомості про навчально-методичне забезпечення освітньої діяльності у сфері вищої освіти знаходяться за посиланням: <https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2018/04/Vidomosti-pro-navchalno-metodychne-i-informatsiine-zabezpechennia-spetsialnosti-035-Filolohiia.pdf>

Самостійна робота студентів регламентується Положенням про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу в Державному вищому навчальному закладі «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» (схвалено Вченою радою ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» (протокол № 7 від 30 червня 2015 р.), введено в дію наказом ректора ДВНЗ «Прикарпатський національний імені Василя Стефаника» (№ 447 від 24 липня 2015 р.)). Навчальний час, відведений на самостійну роботу студента денної форми навчання, повинен складати не менше 1/3 та не більше 2/3 від загального обсягу навчального часу, відведеного на вивчення конкретної навчальної дисципліни. Зміст та обсяг самостійної роботи над конкретною навчальною дисципліною визначається робочою навчальною програмою дисципліни, силабусами та методичними рекомендаціями викладача. Для самостійної роботи студентів запроваджено електронний ресурс Moodle, який містить навчально-методичні матеріали з переліку дисциплін освітньої програми. Забезпеченість навчально-методичними матеріалами електронного ресурсу d-learn для кожної навчальної дисципліни становить 75%, що відповідає встановленим нормативам. До навчального процесу максимально залучено зовнішні наукові і навчальні Інтернет-ресурси, посилання на які присутні у списках рекомендованої літератури в силабусах відповідних навчальних дисциплін.

Корпус забезпечений для пересування маломобільних груп населення з урахуванням їх обмежень життєдіяльності, зумовлених станом здоров'я та віком. Усі входи в Гуманітарний корпус обладнані пандусами. Доступність на 3 і 4 поверхи, де проводиться навчання за ОП «Українська мова та література», забезпечує підйомник для інвалідів, а також працюють ліфти.

6. Забезпечення наявності інформаційних систем для ефективного управління освітнім процесом

Ефективному управлінню якістю освітньої діяльності в університеті сприяють система електронного документообігу, автоматизована система «Деканат», автоматизована система управління (АСУ), що покращує взаємодію деканатів і кафедр із навчально-методичним відділом.

Система електронного обліку документів забезпечує єдиний механізм у роботі з

документами, унеможливує їх дублювання, допомагає ефективно здійснювати пошук документації, підвищує оперативність виконання наказів і розпоряджень. Система електронного обліку документів є реалізацією концепції «безпаперового діловодства».

Автоматизована система «Деканат» є сукупністю автоматизованих робочих місць працівників деканатів та навчального і навчально-методичного відділів, що надає можливість контролювати навчальний процес, включаючи екзаменаційні сесії та рейтингову систему. АС «Деканат» містить значну кількість різноманітних звітів, простий та зручний інтерфейс, що покращує взаємодію деканатів із навчальним, навчально-методичним відділами.

Інформаційні системи дозволяють забезпечити моніторинг якості діяльності університету та приймати ефективні управлінські рішення щодо її вдосконалення.

7. Забезпечення публічності інформації про освітні програми, ступені вищої освіти та кваліфікації

ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» надає публічну інформацію відповідно до Закону України «Про доступ до публічної інформації» (Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2011, № 32, ст. 314) та Указу Президента України № 547/2011 «Питання забезпечення органами виконавчої влади доступу до публічної інформації» від 5 травня 2011 року.

На офіційному сайті університету та на сайтах структурних підрозділів розміщується інформація, яка підлягає обов'язковому оприлюдненню відповідно до вимог Закону України «Про вищу освіту». Інформація, що підлягає оприлюдненню на офіційному сайті університету і факультетів, систематично оновлюється.

8. Забезпечення дотримання академічної доброчесності працівниками закладів вищої освіти та здобувачами вищої освіти, у тому числі створення і забезпечення функціонування ефективної системи запобігання та виявлення академічного плагіату

Науково-педагогічні працівники закладу вищої освіти зобов'язані дотримуватися в освітньому процесі та науковій діяльності академічної доброчесності та забезпечувати її дотримання здобувачами вищої освіти. Особи, які навчаються у закладі вищої освіти, зі свого боку, зобов'язані виконувати вимоги освітньої програми, дотримуючись академічної доброчесності, та досягати визначених для відповідного рівня вищої освіти результатів навчання (пункт 3 статті 63 Закону України «Про вищу освіту»). Забезпечення дотримання академічної доброчесності працівниками закладів вищої освіти та здобувачами вищої освіти регулюється «Положенням про запобігання академічному плагіату у ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника»» (затверджено Вченою радою ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» (протокол № 9 від 25 вересня 2018 р.). Введено в дію наказом ректора № 627 від 27 вересня 2018 р.), «Положенням про Комісію з питань етики та академічної доброчесності ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника»», «Кодексом честі ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника»» (ухвалений Конференцією трудового колективу ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» 29 грудня 2015 року (зі змінами від 29 листопада 2017 року, протокол засідання Вченої ради ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» № 11).

Згідно з п. 5.1. «Положення про запобігання академічному плагіату у ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника»», університет використовує системи виявлення текстових збігів/ідентичності/схожості, такі як Unicheck (<https://unicheck.com/>) та Plagiat.pl (<https://plagiat.pl>), які рекомендовано МОН України. Використання вказаних систем відбувається відповідно до укладених угод із фірмами, які мають право надавати послуги користування цими системами.

Згідно з п. 3.1 «Кодексу честі», «за порушення академічної доброчесності педагогічні, науково-педагогічні та наукові працівники університету можуть бути притягнені до такої академічної відповідальності: відмова у присудженні наукового ступеня чи присвоєнні вченого звання; позбавлення присудженого наукового (освітньо-творчого) ступеня чи присвоєного вченого звання; відмова у присвоєнні або позбавлення

присвоєного педагогічного звання, кваліфікаційної категорії; позбавлення права брати участь у роботі визначених законом органів чи займати визначені законом посади; звільнення з навчального закладу».

Пункт 3.2. наголошує на тому, що «за порушення академічної доброчесності здобувачі освіти можуть бути притягнені до такої академічної відповідальності: повторне проходження оцінювання (контрольна робота, іспит, залік тощо); повторне проходження відповідного освітнього компонента освітньої програми; відрахування з навчального закладу; позбавлення академічної стипендії; позбавлення наданих навчальним закладом пільг з оплати навчання».

Таблиця 1. Матриця відповідності визначених стандартом компетентностей дескрипторам НРК

	Класифікація компетентностей за НРК	Знання	Уміння	Комунікація	Автономія та відповідальність
1.	Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.	+	+	+	
2.	Здатність бути критичним і самокритичним.	+		+	+
3.	Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.	+	+	+	
4.	Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.	+	+	+	+
5.	Здатність працювати в команді та автономно.	+		+	+
6.	Здатність спілкуватися іноземною мовою.	+	+	+	
7.	Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.	+	+	+	
8.	Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.	+	+	+	
9.	Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.	+		+	+
10.	Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів діяльності).	+	+	+	+
11.	Здатність проведення досліджень на належному рівні.	+	+	+	+
12.	Здатність генерувати нові ідеї (креативність).	+			+
Спеціальні (фахові) компетентності					
1.	Здатність демонструвати знання сучасної наукової парадигми в галузі мовознавства і літературознавства, методологічні принципи і методичні прийоми лінгвістичного дослідження.	+	+		
2.	Здатність вільно орієнтуватися в різних лінгвістичних напрямках і школах, а також критичне осмислення історичних надбань та новітніх досягнень філологічної науки.	+	+		+
3.	Здатність професійно застосовувати поглиблені знання з обраної філологічної спеціалізації: мовознавства, літературознавства тощо; здатність вільно користуватися фаховою термінологією в	+	+		

	обраній галузі філологічних досліджень.				
4.	Здатність планувати, організовувати, здійснювати і презентувати наукове теоретичне і прикладне дослідження в галузі філології.	+	+		+
5.	Здатність самостійно досліджувати сучасні мовознавчі та літературознавчі проблеми в синхронічному і діахронічному аспектах.	+	+		
6.	Здатність аналізувати, реферувати, коментувати й узагальнювати результати наукових досліджень українських і зарубіжних дослідників, використовуючи сучасні методика і методології.	+	+		
7.	Здатність ефективно й компетентно брати участь в різних формах наукової комунікації (конференції, круглі столи, дискусії, наукові публікації) в галузі філології.	+	+	+	
8.	Здатність ефективно використовувати набуті лінгвістичні та методичні знання у практиці викладання української мови та літератури.	+	+	+	+
9.	Володіння методами та формами викладання української мови у вищій школі та знаннями в організації виховної діяльності в академгрупі; розуміння основних функцій та завдань педагогіки вищої школи та специфіки діяльності педагога у вузі.	+	+	+	
10.	Здатність до ефективного міжособистісного спілкування у навчанні та професійній діяльності.	+	+	+	
11.	Уміти застосовувати інформаційно-комунікаційні технології навчання української мови та літератури у професійній діяльності.	+	+		

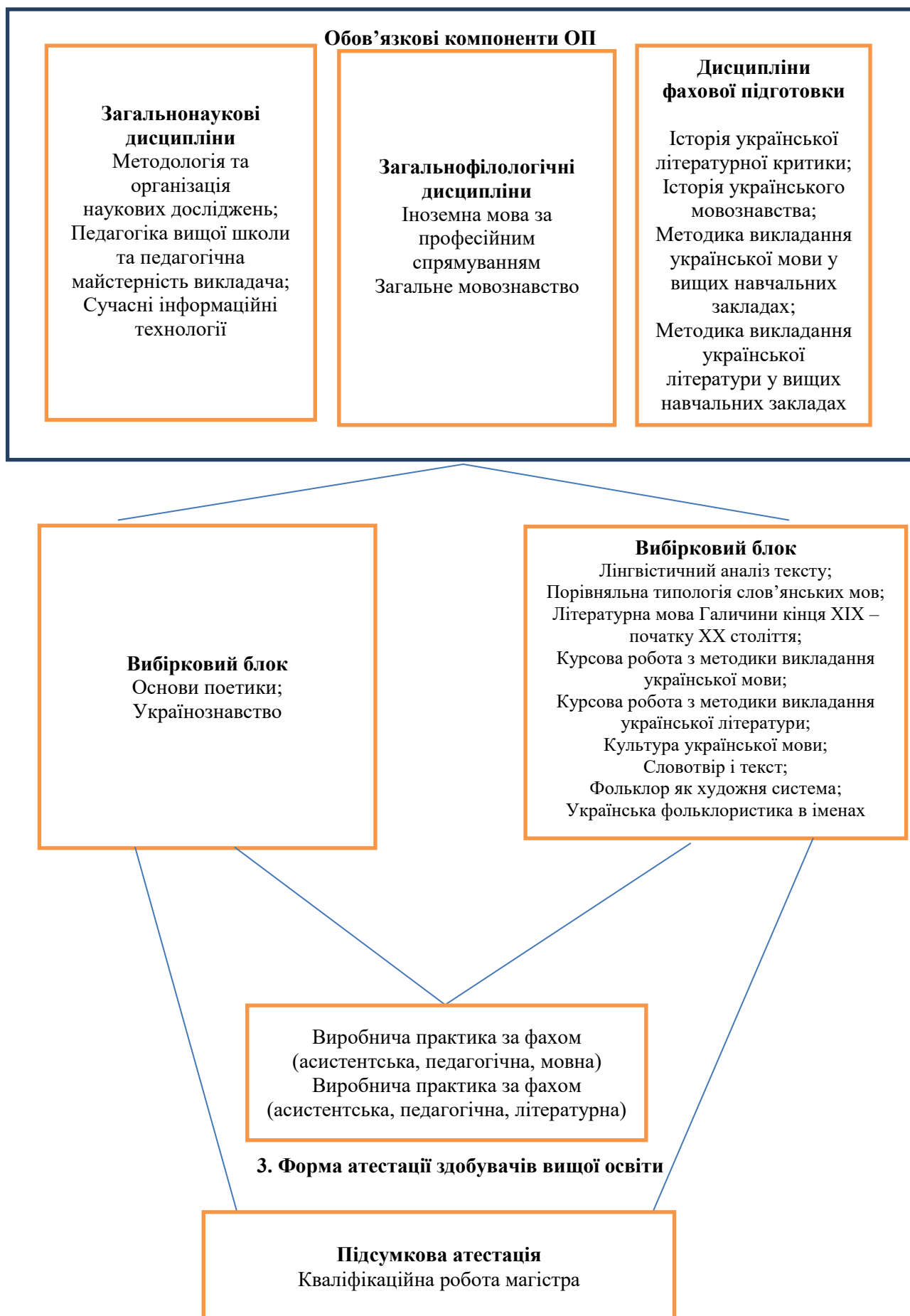

Таблиця 2. Матриця відповідності визначених Стандартом результатів навчання та компетентностей

	Програмні результати навчання	Інтегральна компетентність	Загальні компетентності												Фахові компетентності										
			1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1.	Оцінювати власну навчальну та науково-професійну діяльність, будувати і втілювати ефективну стратегію саморозвитку та професійного самовдосконалення.	+		+		+	+		+	+	+	+			+	+	+	+	+	+	+	+		+	
2.	Демонструвати належний рівень володіння державною та іноземною мовами для здійснення письмової та усної комунікації, зокрема в професійному й науковому спілкуванні.	+	+				+		+		+	+	+				+		+	+		+	+		
3.	Упевнено й коректно планувати, організувати, здійснювати і презентувати результати своїх досліджень у галузі української філології.	+	+		+	+			+			+			+		+	+		+					
4.	Застосовувати сучасні методики та інноваційні технології для успішного й ефективного здійснення професійної діяльності та забезпечення якості наукового дослідження в конкретній філологічній галузі.	+			+				+	+					+	+	+				+	+		+	
5.	Проявляти толерантність і повагу до іншого (раса, національність, релігія тощо).	+																				+	+		
6.	Розуміти міжособистісні, міжкультурні, соціальні і професійно-етичні норми спілкування з іншими людьми у соціально-побутових та виробничих умовах та дотримуватися їх.	+		+		+		+			+	+										+	+		

Структурно-логічна схема ОП

Матриця відповідності програмних компетентностей обов'язковим компонентам освітньої програми

	ОК 1	ОК 2	ОК 3	ОК 4	ОК 5	ОК 6	ОК 7	ОК 8	ОК 9	ОК 10
ЗК 1	+	+	+						+	+
ЗК 2	+	+	+				+		+	+
ЗК 3	+	+	+	+		+		+	+	+
ЗК 4	+	+	+		+				+	+
ЗК 5	+	+	+	+					+	+
ЗК 6				+	+					
ЗК 7		+	+		+	+		+		
ЗК 8	+	+	+		+					
ЗК 9	+								+	+
ЗК 10	+	+	+	+	+					
ЗК 11		+	+		+					
ЗК 12	+								+	+
ФК 1		+	+			+				
ФК 2						+	+	+		
ФК 3	+	+	+			+			+	+
ФК 4		+	+	+	+					
ФК 5		+	+			+	+	+		
ФК 6		+	+		+	+				
ФК 7	+	+	+	+	+					
ФК 8	+								+	+
ФК 9	+								+	+
ФК 10	+			+	+					
ФК 11					+				+	+

Матриця відповідності програмних компетентностей вибіркоким компонентам освітньої програми

	ВБ 1.1	ВБ 1.2	ВБ 1.3	ВБ 2.1	ВБ 2.2	ВБ 2.3	ВБ 2.4	ВБ 2.5	ВБ 2.6	ВБ 2.7	ВБ 2.8	ВБ 2.9
ЗК 1	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ЗК 2			+		+		+	+	+			
ЗК 3	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ЗК 4		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ЗК 5	+											
ЗК 6					+							
ЗК 7		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ЗК 8	+			+	+	+	+	+	+		+	+
ЗК 9	+											
ЗК 10	+								+			
ЗК 11							+	+				
ЗК 12				+			+	+				
ФК 1		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ФК 2		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ФК 3		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ФК 4							+	+				
ФК 5		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ФК 6		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ФК 7		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ФК 8							+	+				
ФК 9							+	+				
ФК 10		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ФК 11							+	+				

При створенні освітньої програми були використані такі джерела:

1. Закон України “Про вищу освіту” (від 01.07.2014 № 1556-VII). – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1556-18> та інші нормативно-правові документи України в галузі вищої освіти;
2. Закон України «Про освіту» (від 05.09.2017 № 2145-VIII. – Режим доступу: <https://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>;
3. Класифікатор професій: ДК003: 2010 / [розроб.: М.Гаврицька та ін.] – К.: Соцінформ: Держспоживстандарт України, 2010. – 746 с.;
4. Наказ Міністерства освіти і науки України від 25.05.2016 № 567 «Про затвердження Переліку спеціалізацій підготовки здобувачів вищої освіти ступенів бакалавра та магістра за спеціальністю 035 «Філологія». – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0825-16>;
5. Наказ Міністерства освіти і науки України від 01.06.2016 № 600 «Про затвердження та введення в дію Методичних рекомендацій щодо розроблення стандартів вищої освіти». – Режим доступу: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/vishcha-osvita/rekomendatsii-1648.pdf>;
6. Постанова Кабінету міністрів України від 23.11.2011 № 1341 «Про затвердження Національної рамки кваліфікацій». – <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1341-2011-p>;
7. Постанова Кабінету міністрів України від 29.04.2015 № 266 «Про затвердження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти». – <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/266-2015>.
8. Розроблення освітніх програм : метод. рекомендації Академії педагогічних наук України / В. М. Захарченко, В. І. Луговий, Ю. М. Рашкевич, Ж. В. Таланова ; за ред. В. Г. Кременя. – К. : ДП “НВЦ “Пріоритети”, 2014. – 108 с.;
9. Концепція і стратегія розвитку ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника».